

LähiTapiola Pohjoinen
Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Vuosikertomus 2022

Toiminta-ajatus, visio ja arvot

LähiTapiolan tehtävänä on auttaa omistaja-asiakkaitaan turvaamaan elämänsä ja liiketoimintaansa. Visionamme on olla paras kumppani elämänturvassa, joka toteutuu omistaja-asiakkaan tilanteeseen nähden oikeana ja riittävänä omaisuuden, terveyden ja talouden turvana. Arvojamme ovat hyväntahtoisuus, intohimo ja rohkeus.

LähiTapiola lyhyesti

LähiTapiola-ryhmä on keskinäinen eli asiakkaiden omistama yhtiöryhmä, joka palvelee henkilö-, maatila-, yrittäjä-, yritys- ja yhteisöasiakkaita. Yhtiöryhmän muodostavat 19 alueellista keskinäistä vakuutusyhtiötä sekä valtakunnalliset LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja LähiTapiola Henkiyhtiö sekä osakeyhtiömuotoiset rahoitusalan ja kiinteistösijoitustoimintaa harjoittavat yhtiöt. LähiTapiolan henkilöstömäärä on noin 3400, josta puolet työskentelee alueyhtiöissä. Omistaja-asiakkaita on 1,6 miljoonaa.

LähiTapiola Pohjoinen

LähiTapiola Pohjoinen on täysin asiakkaidensa omistama, kokonaisvaltaista elämänturvaa tarjoava vahinkovakuutusyhtiö. Henkilö-, maatila- ja yritysasiakkaamme saavat vahinko- ja henkivakuuttamisen sekä sijoittamisen ja säästämisen palvelut henkilökohtaisesti ja paikallisesti. Kumppaneidemme kautta tarjoamme myös työeläke- ja pankkipalvelut. Olemme yksi LähiTapiola-ryhmän itsenäisistä alueyhtiöistä, ja liiketoiminnan mittarein olemme alueyhtiöistä toiseksi suurin. Maantieteellisesti Pohjoinen alueyhtiö kattaa puolet Keski-Pohjanmaan maakunnasta ja suurimman osan Pohjois-Pohjanmaan maakunnasta.

LähiTapiola Pohjoisen juuret juontuvat Kalajoelle vuoteen 1863. Vuonna 2023 juhlimaan yhtiön 160-vuotista historiaa. Juhlavuoden kunniaksi elämänturvayhtiö haluaa paitsi olla turvana silloin kun vahinko sattuu, myös tukea omistaja-asiakkaiden arkea yhä vahvemmin.

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022.....	1
1 Avaintiedot.....	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät.....	6
6 Hallinto ja vastuullisuus	6
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	9
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022	10
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Pohjoinen	10
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	29
10 Riskienhallinnan liitetiedot.....	34
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	39
Tilinpäätösmerkintä.....	40
Tilintarkastuskertomus.....	44
Hallintoneuvoston lausunto.....	48
Hallinto.....	49

Hallituksen toimintakertomus 2022

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Pohjoinen) kotipaikka on Oulu ja y-tunnus 2235550-7. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Pohjoinen kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtyröryhmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus 0211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, voimakkaasti kohonneet energian hinnat, kiivaaksi vauhdittunut inflaatio sekä selvästi kohonneet markkinakorot aiheuttivat huomattavaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja talouteen, mikä heijastui erityisesti yhtiömme sijoitustoiminnan tulokseen.
- Haasteellisesta taloussympäristöstä huolimatta **vakavaraisuutemme** vahvistui ja **liiketulos** oli 8,0 miljoonaa euroa (13,2 milj. € v. 2021). Vahinkovakuutuksessa kasvu jatkui.
- LähiTapiola-ryhmän vahva taloudellinen asema luo vakautta yhteiskuntaan ja turvaa omistaja-asiakkaillemme. Se luo myös erinomaisen pohjan omistajatahtomme mukaisesti painottaen asiakaskeskeisyyttä, asiakashyödyn kasvattamista sekä pitkäjänteistä ja vastuullista liiketoimintaa kaikkialla Suomessa.
- Vahvat panostuksemme järjestelmäuudistuksiin, digitaalisuuteen sekä automaatioon jatkuivat läpi vuoden.
- Koko Suomen hyvinvointia edistävät vastuullisuuden strategiset tavoitteet ohjaavat ryhmän tekemiä lahjoituksia ja kumppanuustoimintaa. Vuonna 2022 ryhmän yhtiöt kohdistivat lahjoituksia mm. korkeakouluille ja mielen-terveyden edistämiseksi sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Ukrainaa tuimme niin kriisialueelle kuin Suomeen kohdistuvin lahjoituksin.
- Vahinkovakuuttamisessa** vahvistimme markkinajohtajan asemaamme liikennevakuuttamisessa. Myös maatalo- vakuuttamisessa olemme markkinajohtaja.
- LähiTapiola Varainhoito -konsernin toiminta alkoi 1.1.2022, kun LähiTapiola Varainhoito Oy (emoyhtiö), Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen muodostivat konsernin. Samaan aikaan LähiTapiola-ryhmä keskitti sijoitusmyynnin ja asiakaspalvelun organisaation LähiTapiola Varainhoitoon.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus

	2022	2021
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	80,8	78,5
Muutos %	2,9	3,3
Kate ennen tasotusmäärän muutosta, milj. eur.	7,6	4,4
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	89,5	93,0
Riskisuhde, %	56,6	62,1
Toimintakulusuhde, %	33,0	30,9

Korvaukset ja asiakasedut

	2022	2021
Maksetut korvaukset, milj. eur.	49,3	49,8
Omaetu, milj. eur.	7,2	6,9
S-bonus, milj. eur.	2,7	2,6

Tulos ja vakavaraisuus

	2022	2021
Liiketulos, milj. eur.	8,0	13,2
Kokonaistulos, milj. eur.	-14,2	29,8
Vakavaraisuussuhde, %	329,7	254,2

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2021 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

Digitaalinen vuorovaikutus jatkaa vahvaa kasvuaan läpi yhteiskunnan ja korostuu yhä useammin myös asiakaskoh- taamisissa. Tavoitteenamme on toimialan paras henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistelmä. Keskeinen te- kijä tavoitteemme saavuttamisessa on monikanavainen järjestelmä uudistus. Kyseisellä vakuutusjärjestelmien koko- naisuudistuksella tähtäämme selkeisiin ja helppokäyttöisiin vakuutustuotteisiin ja -palveluihin. Paransimme omis- taja-asiakkaidemme verkkopalvelun toimintaa ja yhä suurempi osa korvaushakemuksista on automaattisen päätök- senteon piirissä. Toteutamme myös parannuksia yritysasiakkaiden digitaalisiin palveluihin ja kehitimme yritysten sai- rauskuluvakuutusta.

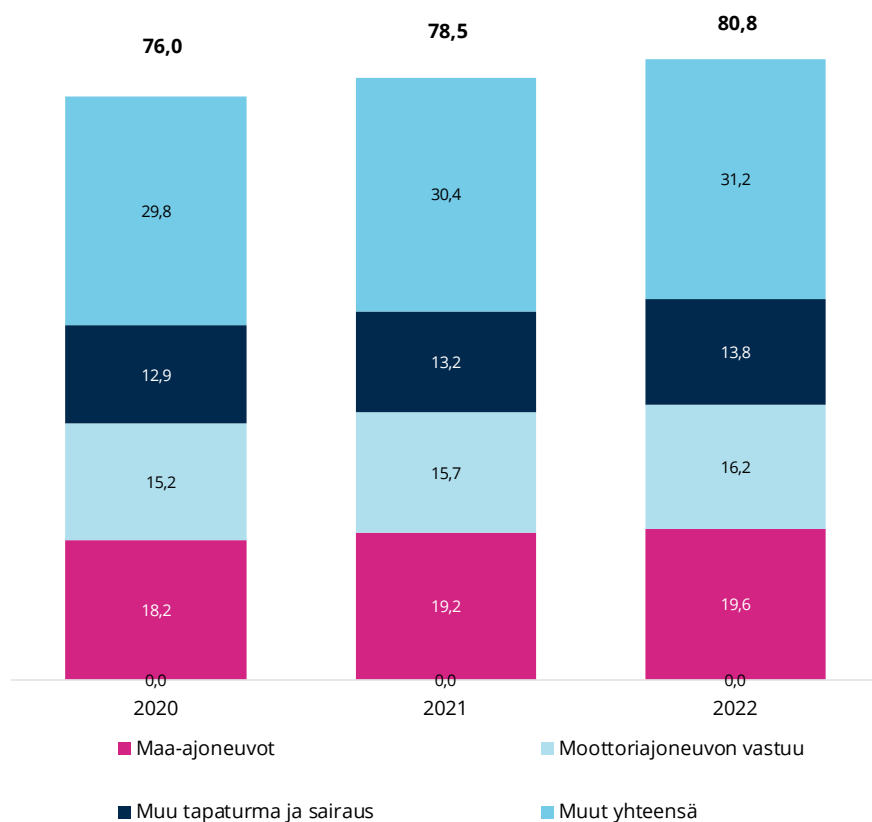
Ensivakuutuksen maksutulomme oli 80,8 miljoonaa euroa (78,5 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen 2,9 prosenttia. Maksutulon kasvua tukevat korkea asiakaspysyvyys ja myynnin kasvu sekä verkossa että henkilökohtaisen palvelun kanavissa. Vakuutuslajeista maksutulon kasvu oli voimakkainta vapaaehtoisissa henkilövakuutuksissa, joiden maksu- tulo kasvoi 4,6 prosenttia.

Vahvistimme vuoden 2022 aikana asemaamme liikennevakuutuksen markkinajohtajana: LähiTapiola Pohjoisen markkinaosuus (Trafi) oli vuoden lopussa yli 33 prosenttia. LähiTapiola Pohjoinen on myös maatilavakuuttamisen markkinajohtaja ja yritys vakuutusten siirtoliikkeessä positiivinen kehitys jatkui.

Korvauskulut laskivat vuonna 2022. Palo- ja myrskykorvauskulut laskivat edellisvuodesta ja laskuperustekorona nousu pienensi korvausvastuuta. Koronapandemian rajoitustoimet purettiin kevään aikana ja lisääntynyt yhteiskunnallinen aktiviteetti sen sijaan kasvatti vahinkotiheyttä sekä erityisesti henkilövakuutuskorvauksia. Myös korkea inflaatio kasvatti korvauskuluja loppuvuoden aikana.

LähiTapiola Pohjoinen

Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 50,3 miljoonaa euroa (53,1 milj. €) ja **riskisuhteemme** ilman perustekorkokulua 56,6 prosenttia (62,1 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 1 kappale (6 kpl). Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 49,3 miljoonaa euroa (49,8 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista kes kittämisetuina 7,2 miljoonaa euroa (6,9 milj. €) ja S-ryhmän bonuksena 2,7 miljoonaa euroa (2,6 milj. €).

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, panostukset liiketoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntyminen ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Toimintakulumme olivat 25,5 miljoonaa euroa (23,2 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme nousi 2,1 prosenttiyksikköä ja oli 33,0 prosenttia (30,9 %).

Haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta vahinkovakuutustoimintamme on pysynyt kannattavana. **Vakuutustekninen katteemme** ennen tasoitusmäärän muutosta oli 7,6 miljoonaa euroa (4,4 milj. €). **Yhdistetty kulusuhteemme** ilman perustekorkokulua oli 89,5 prosenttia (93,0 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia eriä liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Yhteisvaikutus eristä paransi 3,5 miljoonaa euroa vakuutusteknistä katetta ennen tasoitusmäärän muutosta. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme, ja sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme tulevaisuudessa.

Vuosi 2022 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen, energiakriisi ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä. Rahoitusmarkkinoille

osakkeiden ja joukkolainojen toteutuneet tuotot painuivat tarkastelujaksolla negatiiviseksi ja erityisesti korkosijoitusten toteutuneet tuotot jäivät poikkeuksellisen heikoiksi. Valuuttamarkkinoilla dollari vahvistui euroa vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit aloittivat ohjauskorkojen nostot alkuvuonna ja jatkoivat niitä aina vuoden loppuun saakka. Yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, minkä seurauksena rahataloudelliset olosuhteet ovat kiristyneet merkittävästi. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat reaalityökalouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena johtavien teollisuusmaiden taantumien todennäköisyys on koholla vuonna 2023. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta taantumien syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitusmarkkinoiden yleinen heikkous heijastui myös LähiTapiola Pohjoinen sijoituksiin. Vuonna 2022 sijoitukset tuottivat kokonaisuutena edellisvuotta heikommin, ja **sijoitustoiminnan nettotuotto** oli 0,3 miljoonaa euroa (8,8 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli -6,1 prosenttia (7,7 %). Sijoituksista 49,7 prosenttia oli osakesijoituksiin luokiteltavia.

Sijoitustoiminta

	2022	2021
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	-6,1	7,7
Korkosijoitukset	-12,4	0,5
Osakesijoitukset	-3,9	15,0
Kiinteistösijoitukset	-6,0	3,6
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	33,2	36,4
Osakesijoitukset	49,7	48,3
Kiinteistösijoitukset	17,1	15,3
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	331,8	351,4

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito –konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 21.10.2022 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tuloskehitys edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2021. Standard & Poor's näkee LähiTapiolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa velvoitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitusta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen velvoittaman pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi. Vuotta 2022 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2023 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaati-
mukseen) oli 329,7 prosenttia (254,2 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Yhtiömme vakavaraisuussuhde vahvistui tilikauden aikana johtuen pääosin markkinariskin pienentymisestä ja korkotason voimakkaasta noususta, mikä laski vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmistamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutustuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitauteihin ja jälleenvakuutussuojiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutusosalalla samanaikainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliukumat, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

Geopoliittiset riskit nousivat Venäjän Ukrainassa aloittamien sotatoimien myötä toimintaympäristön keskeisemmäksi kysymykseksi. Kokonaistilanne on edelleen hyvin arvaamaton ja sodan laajentuminen mahdollista. Tilanteen johdosta Suomi on päättänyt hakea Pohjois-Atlantin liiton (NATO) jäsenyyttä. Tarkasteluhetkellä liittymisprosessi on edelleen kesken. Talouspakotteet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epävarmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Vakuutusyhtiöiden operatiiviseen toimintaan vaikuttavien kyberhyökkäysten todennäköisyys sekä vakuutusyhtiöissä että niiden vakuuttamien kohteiden osalta on kasvanut. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa. Sekä Ukrainan sodan, että koronapandemian vaikutusten hallitsemiseksi jatkettiin LähiTapiolassa liiketoiminnan johtoryhmien sekä erityistilanneryhmien toimintaa. Ryhmien tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteiden riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista liiketoiminnallisista linjauksista, toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnän sisällöistä.

Toimintaympäristön riskejä lisäävät myös kansainvälisen talouden heikentyneet suhdannenäkymät inflaation kiihtymisen, korkojen nousun ja varallisuusarvojen laskun myötä.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen markkinanäkymä on sidoksissa talouden realiteetteihin. Rahapolitiikan kiristämisen myötä kansantalous on vajoamassa taantumaan ja korkea inflaatio syö kuluttajien ostovoimaa. Hidastuva kasvu heikentää myös vakuutusten kysyntää. Vahinkovakuutus toimialana on osoittautunut kriisinkestäväksi ja kansantalouden taantumana jäädessä lyhytaikaiseksi vahinkovakuutuksen näkymät ovat kokonaisuutena vakaat. Korkea työllisyysaste tukee osaltaan positiivisesti vahinkovakuutuksen kehitystä.

Vahinkovakuutuksen asiakaspysyvyyden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla. Teknologisen kehityksen vauhdittama verkkoasioinnin merkitys kasvaa edelleen.

LähiTapiolan vahinkovakuutustoiminnan kehityspanostukset kohdistuvat laajaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä asiakkaiden asiointi- ja ostmahdollisuuksien parantamiseen. Keskitymme omistaja-asiakkaidemme elämänturvan ja hyödyn kasvattamiseen.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2023 ovat epävarmat. Suurin yksittäinen riski liittyy suhdannenäkymään. OECD:n ennakoivat suhdanneosoittimet kertovat mahdollisen suhdannepohjan olevan käsillä ja uusi elpyminen voisi käynnistyä keväällä, jolloin talouden kovat faktat kääntyisivät parempaan suuntaan syksyllä 2023.

Suhdannenäkymään liittyy kuitenkin myös muita merkittäviä riskejä. Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Euroopan energiakriisin paheneminen ja stagflaation syveneminen kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi inflaation sitkeys, rahapolitiikan liian voimakkaat kiristykset ja Kiinan kiinteistösektorin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskuluihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja taakuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyhtyrhythän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusala koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Pohjoisen yhtiökokous pidettiin 20.5.2022. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2021, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutuksenottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juristien tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Tuomo Tamminen (puheenjohtaja), Silja Mikkola (varapuheenjohtaja), Maija Aalto, Ville Bräysy, Paula Haapakoski, Auri Haataja, Merja Hammar, Timo Heikkilä, Kalervo Hihnala, Teijo Hilden, Hanna Honkamäkilä, Sakari Huikuri, Tapio Iinatti, Jari Isotalus, Antti Koistinen, Jukka Koivuoja, Jouni Koskinen, Sirpa Laitinen, Jouni Laukka, Markku Lumiaho, Vesa Nuolioja, Kari Ojala, Juhani Pihlajamaa, Marko Puhto, Harri Rautio, Antti Sahipakka, Jarmo Sillanpää, Matti Träskelin, Susanna Tuikka, Pentti Vaara, Piia Vähäsalo ja Jukka Vänntilä.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston sekä hallituksen henkilövalintoja.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat Tuomo Tamminen (puheenjohtaja), Silja Mikkola (varapuheenjohtaja), Ville Bräysy, Hanna Honkamäkilä ja Jukka Koivuoja.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2022 hallituksen puheenjohtajana toimi Kimmo Hyvärinen (25.11.2022 alkaen) ja varapuheenjohtajana Virpi Martikainen sekä jäseninä Juha Aitamurto (puheenjohtajana 25.11.2022 saakka), Essi Kiuru, Jussi Pato-puro ja Kati Peltomaa.

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.4 Johtoryhmä

LähiTapiola Pohjoisen johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

Yhtiön johtoryhmään kuuluvat Veli Rajakangas (puheenjohtaja), Ilkka Herva, Liisa Humalamäki, Hannu Ikonen, Vesa Riihimäki, Markus Seppänen ja Arto Turunen.

6.2.5 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajana toimii Veli Rajakangas.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Pohjoisen tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Timo Nummi, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Pohjoinen on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutus tapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

LähiTapiola Pohjoisen lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Pohjoisen henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 123 (122) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmästä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta.

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta ja muun ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2022 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkitseminen-lahitapiolassa->.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuustyön kivijalka on asiakasomisteisuus ja aktiivinen roolimme yhteiskunnassa. Vastuullisuuden vahvistaminen on yksi LähiTapiolan ryhmästrategian tavoitteista: haluamme olla vaikuttavasti vastuullinen kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan ryhmätasoiset vastuullisuustavoitteet ohjaavat myös LähiTapiola Pohjoisen vastuullisuustyötä. Liiketoimintalähtöiset vastuullisuustavoitteemme kytkeytyvät vakuuttamiseen ja sijoittamiseen. Haluamme olla riskien ennaltaehkäisyn vaikuttavin kumppani muuttuvien riskien maailmassa. Luomme uusia vastuullisia palveluja ja vahvistamme asemaamme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Etsimme suomalaisia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Lisäksi vahvistamme oman vastuullisuustyömme perustaa, jotta voimme varmistaa muiden tavoitteidemme saavuttamisen.

Olemme sitoutuneet ryhmänä YK:n ympäristöohjelman alaisiin kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan roolin Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Sijoitustoiminnassa huomioimme kestävän sijoittamisen periaatteet.

Vuonna 2022 rakensimme uuden vastuullisuuden johtamisen mallin. Keväällä toimintansa aloitti uusi vastuullisuuden ohjausryhmä, joka ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, vastuullisuustavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuusryhmä.

LähiTapiola Pohjoisessa jatkettiin syksyllä edellisenä vuonna aloitettua hyvinvointivalmennusta yhteistyössä Hälsan kanssa. Valmennuksessa keskityttiin tällä kertaa tiimien toimivuuden arviointiin, tehostamiseen ja psykologisen turvallisuuden kehittämiseen sekä yksilön että tiimin näkökulmasta. Yhteisöllisyyden kehittämiseen luotiin myös TET-malli (tutustu elämänturvaajakollegan työhön) jonka tarkoituksena on parantaa työyhteisön ymmärrystä toistensa toimenkuvista, laajentaa osaamista sekä lähentää eri toimenkuvissa työskenteleviä henkilöstön jäseniä. Monipaikkaisessa työssä siirryimme tiimikohtaisiin malleihin ja pelisääntöihin jotka pohjautuvat LähiTapiola ryhmän monipaikkaisen työn ohjeistuksiin.

Vuonna 2022 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt lahjoittivat korkeakouluille ja oppilaitoksille eri puolilla Suomea yhteensä 620 000 euroa taloudellisen elinvoiman ja osaamisen vahvistamiseksi. Ukrainan sodan alettua yhtiöt tekivät nopeasti päätöksen 300 000 euron lahjoituksesta Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen. Loppuvuodesta teimme uuden 130 000 euron arvoisen lääkinneiden tarvikkeiden lahjoituksen, jonka Keskuskauppakamari koordinoi perille yhteistyössä Ukrainan suurlähetystön kanssa.

Paikallisena elämänturvayhtiönä haluamme olla lähellä asiakkaitamme ja tukea paikallista yhteisöä. Olemme vuoden 2022 aikana tehneet 220 000 eurolla (mukaan lukien LähiTapiola-ryhmän vastinraha 20 000 euroa) lahjoituksia: 100 000 euroa Hyvinvoiva Pohjoinen -lahjoituskohteille, 100 000 euroa Oulun yliopistolle, 10 000 euroa SPR:n katastrofirahastoon ukrainalaisille sekä 10 000 euroa Pohjois-Pohjanmaan maaseudun MUUTOS-hankkeeseen. Hyvinvoiva Pohjoinen -lahjoituksia ovat saaneet 17 eri yleishyödyllistä kohdetta, teemoina arjen turvallisuus ja pelastustoiminta, liikenneturvallisuus sekä mielenterveys ja ennaltaehkäisevä hyvinvointi. Lahjoituskohteita olivat mm. Suomen Dronepelastajat ry ja Lumijoen etsintävene team ry, Kalajokilaakson mielenterveysyhdistys Mielikit ry ja Suomenselän Muisti ry. Lisäksi sponsoroimme vuosittain 40 000 eurolla lasten ja nuorten harrastustoimintaa Nuori Pohjoinen -tuen kautta. Tukea vuonna 2022 saivat esimerkiksi Haapajärven Kiilat, AC Ylivieska, Popula salibandy Ylivieska, Nivala Pesis ja Kalajoen Voimistelijat ry.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2022 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Pohjoisen yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 tilikauden voitto, 6 172 663,41 euroa, siirretään varmuusrahastoon. Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	101 697 142,81
Pohjarahasto	6 066 454,70
Takuupääoma	23 687 099,06
Varmuusrahasto	71 164 089,05
Käyttöraho	779 500,00

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Pohjoinen

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Pohjoinen

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot							
Vakuutusmaksutulo	1	80 778 047,53			78 466 546,02		
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 525 455,45		78 252 592,08	-2 559 716,28		75 906 829,74
Vakuutusmaksuvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-847 969,00		-847 969,00	-850 080,00		-850 080,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		320,00		320,00	-135 111,08		-135 111,08
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä				-847 649,00			-985 191,08
Vakuutusmaksutuotot yhteensä				77 404 943,08			74 921 638,66
Korvauskulut							
Maksetut korvaukset		-55 332 157,46			-55 525 476,22		
Jälleenvakuuttajien osuus		1 302 761,36		-54 029 396,10	2 467 717,74		-53 057 758,48
Korvausvastuun muutos							
Kokonaismuutos		4 802 333,00		4 802 333,00	-2 909 985,00		-2 909 985,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		-1 032 118,59		-1 032 118,59	2 834 243,26		2 834 243,26
Korvausvastuun muutos yhteensä				3 770 214,41			-75 741,74
Korvauskulut yhteensä				-50 259 181,69			-53 133 500,22
Liikekulut	3			-19 534 527,33			-17 429 273,74
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta				7 611 234,06			4 358 864,70
Tasoitusmäärän muutos							
Kokonaismuutos		-248 257,00		-248 257,00	0,00		0,00
Vakuutustekninen kate	2			7 362 977,06			4 358 864,70
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutustekninen kate				7 362 977,06			4 358 864,70
Sijoitustoiminnan tuotot	4	12 378 811,33			12 705 775,89		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-12 070 485,61			-3 899 414,27		
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	0,00		308 325,72	0,00		8 806 361,62
Muut tuotot	4						
Muut				2 345 879,60			2 495 747,45
Muut kulut	4						
Muut				-2 253 634,95			-2 495 824,78
Voitto varsinaisesta toiminnasta				7 763 547,43			13 165 148,99
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				7 763 547,43			13 165 148,99
Tuloverot							
Tilikauden vero		-1 487 726,10			-2 542 739,55		
Aikaisempien tilikausien verot		-103 157,92			-97 240,31		
Laskennallisen verovelan muutos		0,00		-1 590 884,02	0,00		-2 639 979,86
Tilikauden voitto				6 172 663,41			10 525 169,13

8.2 Tase, LähiTapiola Pohjoinen

VASTAAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	5 487 498,10	5 514 419,55
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		6 197 712,23	6 070 896,20
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		3 695 000,00	3 775 000,00
Lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä		0,00	0,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyserityksissä	7		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		123 599 719,64	109 878 001,35
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä		0,00	0,00
Muut sijoitukset	7		
Osakkeet ja osuudet		161 938 782,40	173 224 085,54
Rahoitusmarkkinavälineet		2 533 271,72	2 887 683,75
Muut sijoitukset		0,00	0,00
Jälleenvakuutustalletesaamiset		0,00	0,00
		297 964 485,99	295 835 666,84
Saamiset	12		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		16 558 246,05	15 363 716,18
Vakuutusedustajilta		0,00	0,00
Jälleenvakuutustoiminnasta		953 455,40	1 999 953,95
Muut saamiset		644 040,40	570 347,84
		18 155 741,85	17 934 017,97
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet	8		
Koneet ja kalusto		184 150,64	242 682,20
Muut aineelliset hyödykkeet		159 281,65	293 291,15
Ennakkomaksut		0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		5 784 007,83	5 287 755,11
Muu omaisuus		16 721,15	16 721,15
		6 144 161,27	5 840 449,61
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		35 575,32	26 682,28
Muut siirtosaamiset		448 946,23	514 250,29
		484 521,55	540 932,57
Vastaavaa yhteensä		328 236 408,76	325 665 486,54

VASTATTAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		6 066 454,70	6 066 454,70
Takuupääoma		23 687 099,06	23 687 099,06
Muut rahastot		65 770 925,64	57 267 294,43
Tilikauden voitto/tappio		6 172 663,41	10 525 169,13
		<u>101 697 142,81</u>	<u>97 546 017,32</u>
Vakuutustekninen vastuuvelka			
Vakuutusmaksuvastuu		32 426 383,00	31 578 414,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-320,00</u>	<u>0,00</u>
Korvausvastuu		129 420 726,00	134 223 059,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-8 673 784,24</u>	<u>-9 705 902,83</u>
Tasoitusbäärä		65 036 856,00	64 788 599,00
		<u>218 209 860,76</u>	<u>220 884 169,17</u>
Velat	12		
Ensivakuutustoiminnasta		1 346 708,68	1 355 868,68
Jälleenvakuutustoiminnasta		5 873,82	27 352,11
Muut velat		<u>4 391 204,06</u>	<u>3 408 361,41</u>
		5 743 786,56	4 791 582,20
Siirtovelat	12	<u>2 585 618,63</u>	<u>2 443 717,85</u>
Vastattavaa yhteensä		<u>328 236 408,76</u>	<u>325 665 486,54</u>

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Pohjoinen

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2022	31.12.2021
Voitto varsinaisesta toiminnasta	7 763 547,43	13 165 148,99
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	-2 674 308,41	1 060 932,82
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	9 505 811,47	-2 369 595,72
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Pakollisten varausten muutos	0,00	-280 816,00
Suunnitelman mukaiset poistot	1 118 560,40	1 083 170,44
Muut oikaisut	-3 244 158,12	-1 019 510,50
<i>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</i>	<i>12 469 452,77</i>	<i>11 639 330,03</i>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten		
lisäys (-)/vähennys (+)	-165 312,86	-1 780 199,25
Lyhytaikaisten korottomien velkojen		
lisäys (+)/vähennys (-)	1 094 105,14	-770 035,13
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	<i>13 398 245,05</i>	<i>9 089 095,65</i>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
Maksetut välittömät verot	-1 590 884,02	-2 639 979,86
Liiketoiminnan rahavirta	11 807 361,03	6 449 115,79
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-11 638 415,46	-6 557 998,44
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	3 244 158,12	1 019 510,50
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-895 313,05	-1 191 570,91
Investointien rahavirta	-9 289 570,39	-6 730 058,85
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-2 021 537,92	-558 479,40
Rahoituksen rahavirta	-2 021 537,92	-558 479,40
Rahavarojen muutos	496 252,72	-839 422,46
Rahavarat tilikauden alussa	5 287 755,11	6 127 177,57
Rahavarat tilikauden lopussa	5 784 007,83	5 287 755,11

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Pohjoinen

	milj. eur				
	2022	2021	2020	2019	2018
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	8,0	13,2	6,7	10,8	10,4
Kokonaistulos	-14,2	29,8	7,5	26,5	-0,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	-6,1	7,7	2	7,8	-0,4
Kokonaispääoman tuotto, %	-3,7	8,4	2,5	8,4	0,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	123	122	122,9	120	116
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	123	122	123	120	116
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	80,8	78,5	76,0	72,3	68,5
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	64,3	69,8	71,5	71,1	69,8
Vahinkosuhde, %	64,9	70,9	73,1	73,1	72,1
Liikekulusuhde, %	25,2	23,3	25,3	26,7	26,7
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	89,5	93,0	96,7	97,8	96,5
Yhdistetty kulusuhde, %	90,2	94,2	98,4	99,8	98,8

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Pohjoinen

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Pohjoinen

1. Vakuutusmaksutulo	2022	2021
Ensivakuutus		
Kotimaasta	80 778 047,53	78 466 546,02
Ensivakuutus yhteensä	80 778 047,53	78 466 546,02
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	80 778 047,53	78 466 546,02
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2022	2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	128 749,19	103 239,49
Jakojärjestelmämaksut	1 940 760,21	2 194 381,19
Vakuutusmaksuvero	17 068 501,17	16 528 386,99
Palosuojelumaksu	262 478,29	257 193,59
Liikenneturvallisuusmaksu	162 631,36	156 860,18
Yhteensä	19 563 120,22	19 240 061,44

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekni- nen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2022	13 798 614,25	13 593 820,25	-9 650 561,75	-3 294 317,11	-20 413,32	628 528,07
	2021	13 189 720,96	13 059 177,96	-8 820 126,91	-3 001 022,20	-19 729,60	1 218 299,25
	2020	12 876 112,12	12 642 700,12	-8 956 292,01	-3 030 687,24	-20 370,27	635 350,60
Moottoriajoneuvon vastuu	2022	16 169 950,92	15 932 382,92	-6 340 911,79	-4 051 950,70	-963 148,90	4 576 371,53
	2021	15 678 803,90	15 526 071,90	-11 074 057,40	-3 635 544,66	1 468 971,90	2 285 441,74
	2020	15 177 968,59	15 094 817,59	-14 653 747,93	-3 834 486,13	833 463,27	-2 559 953,20
Maa-ajoneuvot	2022	19 614 145,46	19 415 925,46	-15 334 137,89	-4 884 950,86	-10 560,86	-813 724,15
	2021	19 159 097,49	18 830 794,49	-14 850 380,58	-4 307 601,99	-120 782,79	-447 970,87
	2020	18 150 643,44	17 728 072,44	-14 587 574,11	-4 276 575,59	91 596,40	-1 044 480,86
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2022	754 828,62	657 605,62	-318 201,85	-146 766,66	-967,93	191 669,18
	2021	568 666,43	519 004,43	-171 725,27	-119 754,87	-844,09	226 680,20
	2020	490 881,05	477 784,05	-203 267,27	-126 050,10	-798,88	147 667,80
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2022	25 051 049,71	25 030 022,71	-15 498 354,53	-6 138 417,62	-902 847,28	2 490 403,28
	2021	24 763 192,36	24 657 128,36	-20 348 951,75	-5 644 567,36	1 736 978,88	400 588,13
	2020	24 451 030,64	24 063 366,64	-13 688 398,33	-5 803 793,40	-834 925,34	3 736 249,57
Vastuu	2022	2 486 604,68	2 460 566,68	-1 339 663,01	-624 750,19	-13 279,18	482 874,30
	2021	2 359 101,10	2 329 241,10	-1 419 867,19	-546 940,59	21 491,73	383 925,05
	2020	2 221 331,57	2 190 064,57	-1 388 464,19	-560 832,56	-53 434,17	187 333,65
Oikeusturva	2022	1 950 758,67	1 907 313,67	-1 497 069,72	-468 066,83	0,00	-57 822,88
	2021	1 840 388,86	1 802 506,86	-1 226 768,38	-421 823,11	0,00	153 915,37
	2020	1 750 462,81	1 725 107,81	-1 239 491,23	-432 955,37	0,00	52 661,21
Muut	2022	952 095,22	932 441,22	-550 923,92	-224 116,65	-44 465,92	112 934,73
	2021	907 574,92	892 540,92	-523 583,74	-196 612,52	-34 358,83	137 985,83
	2020	851 556,08	834 441,08	-627 097,54	-202 776,62	-25 855,02	-21 288,10
Ensivakuutus yhteensä	2022	80 778 047,53	79 930 078,53	-50 529 824,46	-19 833 336,62	-1 955 683,39	7 611 234,06
	2021	78 466 546,02	77 616 466,02	-58 435 461,22	-17 873 867,30	3 051 727,20	4 358 864,70
	2020	75 969 986,30	74 756 354,30	-55 344 332,61	-18 268 157,01	-10 324,01	1 133 540,67
Yhteensä	2022	80 778 047,53	79 930 078,53	-50 529 824,46	-19 833 336,62	-1 955 683,39	7 611 234,06
	2021	78 466 546,02	77 616 466,02	-58 435 461,22	-17 873 867,30	3 051 727,20	4 358 864,70
	2020	75 969 986,30	74 756 354,30	-55 344 332,61	-18 268 157,01	-10 324,01	1 133 540,67
Tasotusmäärän muutos	2022						-248 257,00
	2021						0,00
	2020						1 198 408,00
Vakuutustekni- nen kate	2022						7 362 977,06
	2021						4 358 864,70
	2020						2 331 948,67

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2022	2021
Maksetut korvaukset	5 988 619,67	5 742 524,66
Liikekulut	19 534 527,33	17 429 273,74
Sijoitustoiminnan hoitokulut	546 955,01	525 063,75
Muut kulut	2 228 693,18	2 479 926,08
Yhteensä	28 298 795,19	26 176 788,23

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2022	2021
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	3 168 802,17	2 715 562,15
Muut vakuutusten hankintamenot	6 920 140,23	6 368 223,83
	<u>10 088 942,40</u>	<u>9 083 785,98</u>
Vakuutusten hoitokulut	6 416 830,71	5 592 729,52
Hallintokulut	3 327 563,51	3 197 351,80
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-298 809,29	-444 593,56
<i>Yhteensä</i>	<u><u>19 534 527,33</u></u>	<u><u>17 429 273,74</u></u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	7 548 022,36	7 271 888,24
Eläkekulut	1 634 126,09	1 601 852,10
Muut henkilösivukulut	253 128,37	262 662,78
<i>Yhteensä</i>	<u><u>9 435 276,82</u></u>	<u><u>9 136 403,12</u></u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	443 224,16	442 549,03
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta ja toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	108 400,00	119 600,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	60 300,00	68 550,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	123	122
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2022	2021
Tilintarkastus	8 766,47	8 371,17
Muut palvelut	0,00	2 708,16
<i>Yhteensä</i>	<u><u>8 766,47</u></u>	<u><u>11 079,33</u></u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2022	2021
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	3 887 392,81	3 812 881,67
<i>Yhteensä</i>	3 887 392,81	3 812 881,67
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Korkotuotot	0,00	1 810,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	1 810,00
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Korkotuotot	137 442,64	140 710,69
Muut tuotot	121 859,36	101 596,63
<i>Yhteensä</i>	259 302,00	242 307,32
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	166,33	81,24
Muut tuotot	518 005,40	481 554,67
<i>Yhteensä</i>	518 171,73	481 635,91
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	2 269 730,83	994 984,46
Korkotuotot	172 362,02	101 010,92
Muut tuotot	764 634,44	865 135,40
<i>Yhteensä</i>	3 206 727,29	1 961 130,78
Yhteensä	7 871 593,83	6 499 765,68
Arvon alentumisten palautukset	508 524,82	2 815 520,46
Myyntivoitot	3 998 692,68	3 390 489,75
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	12 378 811,33	12 705 775,89
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	-393 187,02	-370 091,60
Muut yritykset	-532 384,73	-605 610,33
<i>Yhteensä</i>	-925 571,75	-975 701,93
Kulut muista sijoituksista	-333 736,63	-310 083,44
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyritykset	0,00	-15 046,31
Muut yritykset	-38 521,54	222 106,25
<i>Yhteensä</i>	-38 521,54	207 059,94
Yhteensä	-1 297 829,92	-1 078 725,43
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-10 014 336,29	-445 924,74
Rakennusten suunnitelmapoistot	-3 784,84	-3 784,85
<i>Yhteensä</i>	-10 018 121,13	-449 709,59
Myyntitappiot	-754 534,56	-2 370 979,25
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-12 070 485,61	-3 899 414,27
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonnäytöksiä ja niiden oikaisua	308 325,72	8 806 361,62
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	308 325,72	8 806 361,62

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2022	2021
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	2 309 713,74	2 464 857,58
Muut tuotot	36 165,86	30 889,87
<i>Yhteensä</i>	<u>2 345 879,60</u>	<u>2 495 747,45</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-2 228 693,18	-2 479 926,08
Muut kulut	-24 941,77	-15 898,70
<i>Yhteensä</i>	<u>-2 253 634,95</u>	<u>-2 495 824,78</u>

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	2 894 900,00	2 894 900,00	3 434 566,00
Muut kiinteistöosakkeet	3 182 812,23	3 182 812,23	3 182 812,23
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 695 000,00	3 695 000,00	3 695 000,00
	9 892 712,23	9 892 712,23	10 432 378,23
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	123 599 719,64	123 599 719,64	134 720 229,76
	123 599 719,64	123 599 719,64	134 720 229,76
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	161 938 782,40	161 938 782,40	178 305 427,71
Rahoitusmarkkinavälineet	2 533 271,72	2 533 271,72	2 520 947,04
	164 472 054,12	164 472 054,12	180 826 374,75
	297 964 485,99	297 964 485,99	325 978 982,74
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			481,39
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			28 014 496,75

Sijoitukset	2021		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	138 353,02	138 353,02	180 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	2 934 900,00	2 934 900,00	3 746 416,00
Muut kiinteistöosakkeet	2 997 643,18	2 997 643,18	3 002 000,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 775 000,00	3 775 000,00	3 775 000,00
	9 845 896,20	9 845 896,20	10 703 416,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	109 878 001,35	109 878 001,35	118 905 810,86
	109 878 001,35	109 878 001,35	118 905 810,86
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	173 224 085,54	173 224 085,54	213 568 136,49
Rahoitusmarkkinavälineet	2 887 683,75	2 887 683,75	2 883 459,16
	176 111 769,29	176 111 769,29	216 451 595,65
	295 835 666,84	295 835 666,84	346 060 822,51
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			-1 106,90
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			50 225 155,67

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2022	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	7 145 233,50	3 775 000,00
Lisäykset	407 812,23	0,00
Vähennykset	-90 000,00	-80 000,00
Hankintameno 31.12.	7 463 045,73	3 695 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	-44 472,96	
Tilikauden poistot	-3 784,84	
Kertyneet poistot 31.12.	-48 257,80	
Arvon alentumiset 1.1.	-1 029 864,34	
Tilikauden arvonalentumiset	-237 211,36	
Arvon alentumisten palautukset	50 000,00	
Arvon alentumiset 31.12.	-1 217 075,70	
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 197 712,23	3 695 000,00

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:

Jäljellä oleva hankintameno	2 628 893,58
Kirjanpitoarvo	2 628 893,58
Käypä arvo	2 900 609,13

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2022	2021
Hankintameno 1.1.	111 064 298,37	104 617 326,72
Lisäykset	19 047 124,71	10 051 988,75
Vähennykset	-5 145 632,97	-3 605 017,10
Hankintameno 31.12.	124 965 790,11	111 064 298,37
Arvon alentumiset 1.1.	-1 186 297,02	-1 350 488,88
Tilikauden arvonalentumiset	-241 291,20	-5 202,41
Arvon alentumisten palautukset	61 517,75	169 394,27
Arvon alentumiset 31.12.	-1 366 070,47	-1 186 297,02
Kirjanpitoarvo 31.12.	123 599 719,64	109 878 001,35

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä

Hankintameno 1.1.	0,00	7 212 509,44
Vähennykset	0,00	-7 212 509,44
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Arvon alentumiset 1.1.	0,00	-2 433 811,48
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	2 433 811,48
Arvon alentumiset 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00

Omistusyhteisyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä

Hankintameno 1.1.	0,00	200 000,00
Vähennykset	0,00	-33 333,33
Siirrot erien välillä	0,00	-166 666,67
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Yhteensä	123 599 719,64	109 878 001,35

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3) Espoo	3,1	672 801 081,89	55 497 834,39
LähiTapiola Palvelut Oy	3) Espoo	1,4	10 134 952,70	-1 668 054,89
LähiTapiola Rahoitus Oy	3) Espoo	3,1	107 077 889,86	13 618 104,45
LähiTapiola Varainhoito Oy-konserni	3) Espoo	1,6	73 574 560,12	-5 505 027,51
Yhteensä			863 588 484,57	61 942 856,44

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky -konserni	3) Espoo	3,8	26 200 887,41	84 135,24
LähiTapiola Kiinteistö-sijoitus I Ky	3) Espoo	7,1	23 123 930,75	-1 043 015,18
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3) Espoo	7,8	14 739 075,86	559 774,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3) Espoo	3,9	423,21	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3) Espoo	3,9	74 445 938,82	17 468 894,53
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3) Espoo	3,4	186 245 843,24	21 534 952,99
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3) Espoo	3,8	93 847 895,35	11 001 250,93
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3) Espoo	2,2	164 503 965,63	2 815 849,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3) Espoo	5,0	551 747 792,31	5 764 282,09
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3) Espoo	6,6	134 426,65	6 760,73
LähiTapiola Tontit I Ky	3) Espoo	6,6	44 935 644,26	3 835 644,18
LähiTapiola Tontit II Ky	3) Espoo	8,1	20 479 092,06	869 173,28
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3) Espoo	3,3	167 595 317,69	6 751 228,69
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3) Espoo	2,4	153 676 220,42	2 166 665,38
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3) Espoo	9,8	177 711 092,79	3 811 055,18
LähiTapiola Yrityusrahoitus I Ky	3) Espoo	6,2	622 194 921,27	17 846 342,89
Yhteensä			2 321 582 467,72	93 472 934,30

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 2 (3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 1 (1).

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle omistusyhteisyrittäjä.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportoijalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Sijoitusrahastot					
Amundi ETF MSCI EM Asia UCITS ETF			637 619,61	663 273,48	Ranska
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			4 324 092,33	4 324 092,33	Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa			10 983 300,47	12 388 447,93	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko			8 355 004,39	8 355 004,39	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina			12 766 276,42	12 766 276,42	Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG			3 488 221,26	5 575 224,03	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A			6 259 470,03	7 481 958,17	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A			5 845 208,30	6 178 158,16	Suomi
LähiTapiola High Yield A			9 457 883,76	9 906 279,10	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A			1 051 942,74	1 639 110,28	Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A			1 033 889,79	1 375 605,01	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A			2 186 824,86	2 748 269,65	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			7 115 393,42	7 115 393,42	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A			5 396 770,82	5 396 770,82	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A			1 166 444,14	1 710 656,23	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A			1 064 436,62	1 064 436,62	Suomi
LähiTapiola Kuluttaja ESG A			656 273,58	928 053,64	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A			10 225 945,41	10 225 945,41	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A			5 995 862,85	6 578 790,84	Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A			2 914 546,21	3 498 867,62	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A			8 671 269,55	8 671 269,55	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A			4 832 178,77	5 658 481,34	Suomi
LähiTapiola Suoja A			1 907 624,56	2 033 678,13	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A			2 372 307,73	3 761 300,26	Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A			1 258 333,29	3 444 621,15	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A			12 296 691,12	12 306 918,96	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			6 728 142,70	6 728 142,70	Irlanti
S-Pankki Fenno Osake			1 099 392,10	1 770 321,97	Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake			2 149 369,47	2 934 449,50	Suomi
Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa HY ESG B			7 568 880,30	7 568 880,30	Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF			1 183 380,00	1 183 380,00	Luxemburg
Muut			853 369,34	1 022 704,46	
Yhteensä			151 846 345,94	167 004 761,87	
Pääomasijoitusrahastot					
Butterfly Venture Fund III Ky			410 641,51	514 029,00	Suomi
DEAS Property Fund Finland I Ky			812 995,46	812 995,46	Suomi
Fundu Fund Ky			500 000,00	515 724,62	Suomi
ICECAPITAL Residential Property Fund I Ky			950 131,23	1 316 066,31	Suomi
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky			2 282 789,53	2 965 634,54	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky			3 838 302,74	3 838 302,74	Suomi
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky			1 000 000,00	1 003 794,78	Suomi
Muut			297 576,00	334 118,39	
Yhteensä			10 092 436,47	11 300 665,84	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä			161 938 782,41	178 305 427,71	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset**2022**

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	10 045 729,64	402 438,00	1 381 511,84
Lisäykset	367 132,00	683 707,00	2 852,00
Vähennykset	-76 953,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	169 442,00	-169 442,00	0,00
Hankintameno 31.12.	10 505 350,64	916 703,00	1 384 363,84
Kertyneet poistot 1.1.	-4 933 748,09	0,00	-1 138 829,64
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	52 584,55	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-1 053 392,00	0,00	-61 383,56
Kertyneet poistot 31.12.	-5 934 555,54	0,00	-1 200 213,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 570 795,10	916 703,00	184 150,64

9. Oman pääoman muutokset ja arvonnkorotusrahaston erittely**9.1 Oman pääoman muutokset**

	1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2022
Pohjarahasto	6 066 454,70	0,00	0,00	6 066 454,70
Takuupääoma	23 687 099,06	0,00	0,00	23 687 099,06
Varmuusrahasto	56 587 794,43	10 225 169,13	-1 821 537,92	64 991 425,64
Käyttörahaso	679 500,00	300 000,00	-200 000,00	779 500,00
Tilikauden voitto	10 525 169,13	6 172 663,41	-10 525 169,13	6 172 663,41
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	<i>97 546 017,32</i>	<i>16 697 832,54</i>	<i>-12 546 707,05</i>	<i>101 697 142,81</i>

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista**31.12.2022**

Tilikauden voitto	6 172 663,41
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	64 991 425,64
Käyttörahaso	779 500,00
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	<i>71 943 589,05</i>

10. Korvausvastuu**2022****2021****Korvausvastuun riittävyys**

Muu tapaturma ja sairaus	776 544,87	241 505,78
Moottoriajoneuvon vastuu	5 876 448,32	-253 884,61
Maa-ajoneuvot	1 074 576,52	1 021 604,15
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	53 968,53	46 473,92
Palo- ja muu omaisuusvahinko	1 197 521,79	1 971 428,22
Vastuu	492 713,25	276 077,26
Oikeusturva	-466 101,99	-400 911,04
Muut	-1 079,87	118 255,25
	<u>9 004 591,42</u>	<u>3 020 548,93</u>

11. Laskennalliset verovelat**2022****2021**

Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana

1 373 150,00	2 468 200,00
<u>1 373 150,00</u>	<u>2 468 200,00</u>

12. Saamiset ja velat

12.1 Saamisten erittely

2022

2021

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Muut saamiset

8 269,81

89 312,14

8 269,81

89 312,14

12.2 Velkojen erittely

2022

2021

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat

603 086,00

491 467,00

Muut velat

218 006,21

219 381,30

821 092,21

710 848,30

Velat omistusyhteisyrittäyksille

12.3 Siirtovelkojen erittely

2022

2021

Velat henkilöstölle

2 017 553,03

1 748 365,96

Muut siirtovelat

568 065,60

695 351,89

2 585 618,63

2 443 717,85

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

13.1 Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

	2022	2021
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	159 438,00	148 808,00
Seuraavina vuosina maksettava määrä	310 887,00	496 399,00
	<u>470 325,00</u>	<u>645 207,00</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	852 113,12	-909 159,37
Yhteistoimintayritykset	1 603 256,12	-1 149 261,87
	<u>2 455 369,24</u>	<u>-2 058 421,24</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	78 779 260,49	41 315 064,70
	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	36 695 528,18	53 711 115,69
Merkintäsitoumukset	0,00	350 294,60
	<u>36 695 528,18</u>	<u>54 061 410,29</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

14. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 13.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Pohjoinen

TULOSANALYYSI

	2022	2021	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	77 405	74 922	2 483	3,3 %
Korvauskulut	-50 259	-53 134	2 874	-5,4 %
Liikekulut	-19 535	-17 429	-2 105	12,1 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	7 611	4 359	3 252	74,6 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	308	8 806	-8 498	-96,5 %
Muut tuotot ja kulut	92	0	92	-
Liikevoitto	8 012	13 165	-5 153	-39,1 %
Tasoitusmäärän muutos	-248	0	-248	-
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	7 764	13 165	-5 402	-41,0 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	-1 591	-2 640	1 049	-39,7 %
Kauden voitto	6 173	10 525	-4 353	-41,4 %
Liikevoitto	8 012	13 165	-5 153	-39,1 %
Arvostuserojen muutos	-22 211	16 676	-38 887	-233,2 %
Kokonaistulos	-14 199	29 841	-44 040	-147,6 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2022

Korkosijoitukset yhteensä

Lainasaamiset ¹

Joukkovelkakirjalainat

Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1 2}

Osakesijoitukset yhteensä

Noteeratut osakkeet ³

Pääomasijoitukset ⁴

Noteeraamattomat osakkeet ⁵

Kiinteistösijoitukset yhteensä

Suorat kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset

Muut sijoitukset

Hedge-rahastosijoitukset ⁶

Hyödykesijoitukset

Muut sijoitukset ⁷

Sijoitukset yhteensä

Johdannaisten vaikutus ⁹

Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä

Perusjakauma				Riskijakauma		
31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021
milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
110,1	33,2	128,0	36,4	110,1	33,2	36,4
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
104,0	31,4	120,1	34,2	104,0	31,4	34,2
6,1	1,0	7,9	2,2	6,1	1,0	2,2
165,0	49,7	169,6	48,3	165,0	49,7	48,3
59,3	17,9	78,3	22,3	59,3	17,9	22,3
98,4	29,7	85,0	24,2	98,4	29,7	24,2
7,3	2,2	6,3	1,8	7,3	2,2	1,8
56,6	17,1	53,9	15,3	56,6	17,1	15,3
10,4	3,1	10,7	3,0	10,4	3,1	3,0
46,2	13,9	43,2	12,3	46,2	13,9	12,3
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
331,8	100,0	351,4	100,0	331,8	100,0	100,0
331,8	100,0	351,4	100,0	331,8	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,7

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.

Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2022

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle					
			2022		2021	2020	2019	2018
			milj. eur	milj. eur	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-16,7	134,0	-12,4	0,5	2,1	5,4	-2,1	
Lainasaamiset ¹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-100,0	8,5	
Joukkovelkakirjalainat	-16,6	124,5	-13,3	0,5	2,3	6,6	-2,3	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1 2}	-0,1	9,5	-0,9	0,0	0,2	1,0	-0,2	
Osakesijoitukset yhteensä	-6,6	168,1	-3,9	15,0	3,3	13,1	-0,7	
Noteeratut osakkeet ³	-11,4	73,8	-15,5	24,9	4,2	26,4	-5,6	
Pääomasijoitukset ⁴	3,8	88,1	4,3	7,8	2,7	4,0	4,9	
Noteeraamattomat osakkeet ⁵	1,0	6,3	16,3	4,8	2,0	8,0	0,1	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	1,9	54,6	-6,0	3,6	-1,2	1,8	4,4	
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,5	11,0	-4,2	-2,4	-0,2	1,2	0,3	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2,3	43,6	5,3	5,3	-1,4	1,9	5,5	
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-3,4	-1,3	
Hedge-rahastosijoitukset ⁶	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3	
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Muut sijoitukset ⁷	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-3,4	0,0	
Sijoitukset yhteensä	-21,4	356,7	-6,0	7,8	2,2	8,1	-0,4	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-21,9	356,7	-6,1	7,7	2,0	7,8	-0,4	

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Pohjoinen) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiötä valvovien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulosvaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotusten palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotusten palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppaa- arvomenetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemuseräinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja liikennelätkennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina veloitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisäätäinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Pohjoisen toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta. Muiden johtajien eläkeikä/eroamisikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuun riittävyys myös silloin, kun vastuuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkeuutoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,7 (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 0,5) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkeluotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssi-kuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatimisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2022 0,5 prosentista 0,7 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä laskuperustekorron muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 3,5 miljoonalla eurolla. Laskuperustekorron nostamisen taustalla on vastuuvelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkinatuotto. Lisäksi liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin muutos, joka kasvatti vähäisesti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti. Myös tasoitustamäärän laskuperusteita muutettiin yhtiölle vuonna 2022.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin, ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä yhteensä 9,1 miljoonalla eurolla. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos pienensi korvausvastuun määrää yhtiössä 3,6 miljoonalla eurolla.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitustamäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitustamäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio
+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz-in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa
+ Arvonmuutokset kirjanpidossa
+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakaumassa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ & + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ & + \text{Perustekorkokulu} \\ & + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ & \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ = & \frac{\quad}{\text{Taseen loppusumma} + \text{Sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \end{aligned}$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde

Vahinkosuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhde + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja, ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut + Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyriskkeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskeissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit.

10.4.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutustuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvuodet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirralltaan pitkäkestoisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkeluotoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorolla mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvuolen laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvuolen määräytymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (0,7 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määräytymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvuolen arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvuolen arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvuolka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokkakohdainten kertomien avulla. Eläkeluotoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021-kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudattaen tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varaamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutusluokan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutusluokkien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutusluokkia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutusalan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulaatio sekä vakavaraisuusasema. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokkakohdainten omapäätösrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuuttajiksi hyväksytään vain luottoluokitukseltaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutus-suojat hankitaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutus sopimuksiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muut-
tujen kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatili-
teetti) muutoksista. Keskittymäriskit luetaan tässä markkinariskeiksi samoin kuin Solvenssi II -kehikossa. Keskittymä-
riskejä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoi-
tain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviyty-
mään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikvi-
diteettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tar-
koitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markki-
noiden hintatasoon.

Yhtiön hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoit-
teen, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat sekä sijoitusomaisuuden strategisen allokaation vaihtelu-
väleineen. Suunnitelmassa kuvataan riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toi-
menpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoi-
tustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka
luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus
on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyö-
hykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seurantaa tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei
ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä
markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoi-
tusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvelan luonteen ja rakenteen asetta-
mat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä
sijoituksiin ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmu-
kaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pit-
kän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markki-
naympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yh-
tiön asiakashyvityspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuu-
velan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta,
mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan
viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestaus. Riskejä hallitaan sijoitus-
suunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riit-
tävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutok-
silla.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten ja vastuiden markkina-arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä halli-
taan huomioimalla vastuiden rakenteellinen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa mm. si-
ten, että korkosijoitusten kassavirrat pyritään sovittamaan vastuiden kassavirtoihin.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoi-
hin sisällytettävillä vakuuksilla ja kovenanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä rahoituskannan riittävällä ha-
jauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluo-
kitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan
jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohdiana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenettelyllä vuosittain osana vuosisuunnittelu-prosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet kytetään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistutaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Oulussa 2. päivänä maaliskuuta 2023

Kimmo Hyvärinen
hallituksen puheenjohtaja

Virpi Martikainen

Juha Aitamurto

Essi Kiuru

Jussi Patopuro

Kati Peltomaa

Veli Rajakangas
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa 20. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Timo Nummi

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-02 17:55:22 (EET)

Tarkistuskoodi: IW6FNNR6X4XHN5JOMXH20S5ZQSR63ZWR2DP
T6T220GNSV8L9J37FVZAI28I91PR4S2MD3FMT6RPH3PW8BX8N9V
X0DV00AM0NYM177VR89C5SLQ47KMLFV9Q0A6ORW5IE

704 LT Pohjoinen Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022.pdf (41 sivua)

f7341d02761d41972cf109e8e187d1d2bb73757153173be2c370600894619336

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Kati Maria Peltomaa**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kati Maria Peltomaa

Allekirjoitettu 2023-03-02 13:46:23 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Essi Helena Kiuru**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Essi Helena Kiuru

Allekirjoitettu 2023-03-02 13:46:29 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Jussi Sakari Patopuro**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Jussi Sakari Patopuro

Allekirjoitettu 2023-03-02 15:57:57 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Kimmo Antero Hyvärinen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Kimmo Antero Hyvärinen

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:30:28 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Veli Juhani Rajakangas**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Veli Juhani Rajakangas

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:31:46 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Juha Olavi Aitamurto**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Juha Olavi Aitamurto

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:33:33 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Virpi Hannele Martikainen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Virpi Hannele Martikainen

Allekirjoitettu 2023-03-02 17:55:22 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-20 20:03:57 (EET)

Tarkistuskoodi: 8SM48YFTWA4OVR9A8HTK541EOIFIYR7RACA8S
S1HHBB0WIXQ25ADMZR8QG053SP4291OW4HWYLV0SWGCMZIMQ
4CF9TNDPIMJ1J11ZRE5NGJCZSBWRS81E678UZPAO5D

704 LT Pohjoinen Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022_allekirjoitettu.pdf (44 sivua)

428250ef06928eabc2a8a2a3cba52ffcb18f956b5d226263b8f24a9e4a8bcbf

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Timo Erkki Nummi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo Erkki Nummi

Allekirjoitettu 2023-03-20 20:03:57 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 2235550-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, epäsuoran rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 29–30)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varaliskuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenuon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritetty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvetka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 32)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvetka on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuvetkan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuuotoisissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvetkan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotukseen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke-muotoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivaruksen ja korvauskäsittelyvarauksen laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 20. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Timo Nummi
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Perehdyttyään tilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2022 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus tuloksen käsittelemisestä hyväksytään.

Ylivieskassa 18. päivänä huhtikuuta 2023

Tuomo Tamminen

hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallinto

Hallintoneuvoston jäsenet

Nimi	Ammatti	Paikkakunta	Eroavuorossa				
Merja Hammar	Tapahtumasihteeri	Raahe	2023	Hanna Honkamäkilä	Kansainvälisten asioiden päällikkö	Jääli	2025
Kalervo Hihnala	Maanviljelijä	Kalajoki	2023	Sakari Huikuri	Toimitusjohtaja	Oulu	2025
Teijo Hilden	Hallituksen puh.joht.	Oulu	2023	Tapio Iinatti	Vankilanjohtaja	Oulu	2025
Jari Isotalus	Maaseutuasiamies	Alavieska	2023	Sirpa Laitinen	Järjestöagrologi	Kärsämäki	2025
Antti Koistinen	Projektipäällikkö	Utajärvi	2023	Jouni Laukka	Toimitusjohtaja	Nivala	2025
Jukka Koivuoja	Maanviljelijä	Kalajoki	2023	Markku Lumiaho	Maanviljelijä	Vihanti	2025
Antti Sahipakka	Maatalousyrittäjä	Perho	2023	Silja Mikkola	Agronomi	Kannus	2025
Tuomo Tamminen	Maanviljelijä	Raahe	2023	Vesa Nuolioja	Johtaja	Oulu	2025
Matti Träskelin	Kouluttaja	Oulu	2023	Kari Ojala	Maanviljelijä	Kalajoki	2025
Jukka Vänttilä	Lehtori	Haukipudas	2023	Juhani Pihlajamaa	Työnjohtaja	Nivala	2025
Maija Aalto	Sairaanhoitaja	Kempele	2024	Marko Puhto	Toimitusjohtaja	Sievi	2025
Ville Bräysy	Opintopäällikkö	Tyrnävä	2024	Pentti Vaara	Rakennusinsinööri	Oulu	2025
Paula Haapakoski	Sairaala-apteekkari	Ylivieska	2024	Piia Vähäsalo	Yrittäjä	Raahe	2025
Auri Haataja	Lastensuojelun sosiaalityöntekijä	Pudasjärvi	2024				
Timo Heikkilä	LKV, AKA	Toholampi	2024				
Jouni Koskinen	Tarhaaja	Kaustinen	2024				
Harri Rautio	Myyjä	Kempele	2024				
Jarmo Sillanpää	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Halsua	2024				
Susanna Tuikka	Hallintojohtaja	Lestijärvi	2024				

Hallituksen jäsenet

Nimi	Ammatti	Paikkakunta	Eroavuorossa
Juha Aitamurto	Toimitusjohtaja	Oulu	2023
Jussi Patopuro	Toimitusjohtaja	Oulu	2023
Kimmo Hyvärinen	Toimitusjohtaja	Oulu	2024
Essi Kiuru	Hallintojohtaja	Oulu	2024
Virpi Martikainen	Toimitusjohtaja	Oulu	2025
Kati Peltomaa	Sijoitusjohtaja	Oulu	2025

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana Timo Nummi, KHT

Yhteystiedot

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö (y-tunnus 2235550-7)

Kirkkokatu 9, 90100 OULU

www.lahitapiola.fi

Facebook: LähiTapiola Pohjoinen

Instagram: lahitapiola_pohjoinen

